

Jaarverslag

2018

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2018

Algemeen	3
Het doel	4
De organisatie en de belanghebbende	8
De financiën	12
De risico's en onzekerheden	15
De verwachtingen voor 2019	18
Woord van de voorzitter van de Raad van Toezicht	19

Jaarrekening 2018

Balans per 31 december	21
Staat van baten en lasten	23
Kasstroomoverzicht	24
Algemene toelichting waarderingsgrondslagen	25
Toelichting op de balans	29
Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen	36
Toelichting op de staat van baten en lasten	37

Controleverklaring

44

1. Algemeen

Nationaal Fonds Kinderhulp

De Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp (hierna te noemen Kinderhulp) is op 21 oktober 1959 opgericht door de toenmalige groepsfederaties, namelijk het Algemeen Verbond voor Kinderbescherming, het Katholiek Verbond voor Kinderbescherming, het Protestants Verbond voor Kinderbescherming, het Joods Verbond voor Kinderbescherming, Humanitas en Pro Juventute.

Kinderhulp is aangesloten bij de Stichting Collecteplan en is onderworpen aan de bepalingen en controle van het Centraal Bureau Fondsenwerving en volgt de daar vigerende gedragsregels.

Kinderhulp staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel Oost Nederland onder nummer 41080756. De werkzaamheden worden verricht vanuit het kantoor dat gevestigd is in Deventer. Kinderhulp is in het bezit van een ANBI-verklaring (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Doelstellingen

1. Kinderhulp heeft ten doel het verlenen van (financiële) steun aan of ten behoeve van nul tot één-en-twintig-jarigen die te maken hebben met armoede, al dan niet in combinatie met jeugdhulp. Kinderhulp verleent deze steun via intermediairs, zijnde maatschappelijke organisaties en gemeenten, die voldoende zicht hebben op de sociale en financiële achtergrond van deze kinderen.
2. Kinderhulp tracht haar doel te bereiken door het bijeenbrengen van gelden door middel van:
 - een jaarlijkse nationale collecte;
 - alle binnen het kader van haar werkzaamheden aanvaardbare inzamelings technieken.
3. Tot het doel van Kinderhulp behoort tevens:
 - het beheren van fondsen en besturen van rechtspersonen met een gelijk of aanverwant doel;
 - het creëren van bewustwording over armoedeproblematiek in Nederland, de impact hiervan op kinderen en jongeren én de rol die Kinderhulp daarin vervult.

Missie

De missie van Kinderhulp is ervoor zorgen dat kinderen en jongeren in armoede (tot 21 jaar) er ook gewoon bij kunnen horen.

Visie

Kinderhulp vindt dat in Nederland armoede geen reden mag zijn dat kinderen worden buitengesloten. Kinderhulp wil ervoor zorgen dat alle kinderen er gewoon bij kunnen horen. Dit doen we door oog te hebben voor hun behoeften en hen te ondersteunen als zij nergens anders voor (financiële) hulp terecht kunnen.

2. Het doel

Doelgroep

'Hierbij vragen wij (maatschappelijke organisatie) een bijdrage aan voor de inrichting van kamers voor 3 kinderen, De moeder is alleenstaand en de vader is uit beeld en neemt zijn verantwoordelijkheid niet. Er is dus geen alimentatie. De moeder kan maar net de eindjes aan elkaar knopen en heeft geen geld om de kamers van de kinderen een beetje op te knappen, de oude matrassen te vervangen, een kast voor kleding neer te zetten en een bureautje aan te schaffen voor een van de kinderen die naar de middelbare school gaat. Wil Kinderhulp een bijdrage geven van € 800,- om de moeder te ondersteunen en er te zijn voor haar kinderen'.

Deze aanvraag is een goede illustratie van het soort aanvragen dat bij Kinderhulp binnenkomt. Vooral aanvragen voor individuele kinderen, afkomstig van intermediaire organisaties zoals wijkteams van gemeenten, jeugdzorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor armoede onder kinderen. Kinderhulp vraagt daarbij aan deze organisaties altijd om te kijken of er geen andere voorliggende voorzieningen zijn. Vaak heeft een gemeente armoederegelingen en soms zijn er ook andere fondsen die lokaal iets kunnen doen. Als dat niet het geval is, kunnen deze organisaties altijd een beroep doen op Kinderhulp. Want dat is primair de doelstelling van Kinderhulp: er onvoorwaardelijk zijn voor kinderen in Nederland die te maken hebben met armoede als er geen andere voorzieningen zijn.

Maatschappelijke organisaties kunnen bijvoorbeeld bij Kinderhulp terecht voor een fiets voor de kinderen, voor kamerinrichting, voor een dagje uit, voor pakjesavond en voor een weekje kamperen. Maar ook voor zaken die minder voor de hand liggen, zoals orthodontie, huiswerkbegeleiding, een dna-onderzoek of een naamswijziging. Deze laatste thema's zijn zaken waar bijna nergens een bijdrage voor te krijgen is. Terwijl, zo blijkt nadrukkelijk uit de sociale motivatie die de aanvragen vergezelt, dit voor de betrokken kinderen heel erg belangrijk is. Kinderhulp wil er dan óók voor dit soort zaken zijn. Daarbij is er soms ook wel wat discussie, wat doen we wel of niet helemaal en voor welk bedrag. Gelukkig hebben we een hele goede Adviescommissie van externen, die Kinderhulp adviseert in de beoordeling van de aanvragen.

Er is wat discussie over de aantallen kinderen in armoede in Nederland. Het SCP zegt dat de cijfers gedaald zijn in 2016 ten opzichte van 2015. Zij werken met belastingcijfers, waardoor hele recente cijfers niet beschikbaar zijn. Het CBS geeft aan dat de cijfers in 2017 weer wat zijn gestegen t.o.v. 2016¹. Kinderhulp gaat voorlopig van de SCP cijfers uit, dat wil zeggen ruim 300.000 kinderen in armoede tot 21 jaar.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2018/07/kinderen-met-kans-op-armoede-2011-2015>,
<https://jeugdmonitor.cbs.nl/publicaties/jaarrapport-2018>

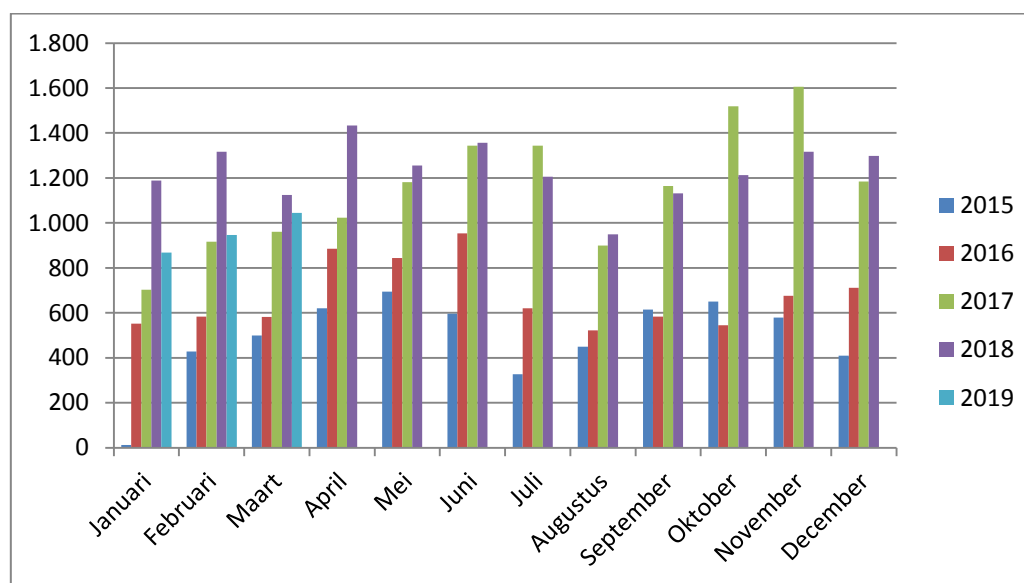
Samenwerking

De samenwerking met Jeugdfonds Sport en Cultuur, Jarige Job en de Vereniging Leergeld Nederland is verder uitgebouwd in 2018. In juni 2018 hebben we samen een voorjaarscongres georganiseerd om de nieuwe samenwerking naar buiten toe goed neer te zetten. Staatssecretaris Tamara van Ark heeft het gezelschap op inspirerende wijze toegesproken en het belang van samenwerking in de strijd tegen armoede onder kinderen in Nederland onderstreept. De gezamenlijk aanvragenportal op de site Samen voor Alle Kinderen (SAM&) heeft verder vorm gekregen en de statuten zijn voorbereid om begin 2019 de gelijknamige stichting te kunnen oprichten.

Kinderhulp kende in 2018 weer een aantal hoogtepunten en ook 'aanpassingen'. Van de laatste is de verandering van de collecte-organisatie een voorbeeld: niet langer meer werken met acht regio-organisatoren (RO's), maar met twee landelijke collecte-organisatoren, met name om de kosten van de collecte acceptabel te houden. Dat betekende ook afscheid nemen van een zevental RO's, hetgeen in goede verstandhouding heeft kunnen gebeuren. Nadrukkelijke hoogtepunten waren de opening van het 2500-ste Kinderzwerfboekstation, die net zoals de eerste, officieel werd geopend door Prinses Laurentien, de goede opbrengst en aantal geholpen kinderen met actie Pepernoot 2018 en de extra bijdrage voor Actie Zomerpret van de VriendenLoterij, die op het GoedGeldGala van februari 2018 bekend werd gemaakt.

Optimale besteding middelen

Het aantal aanvragen dat bij Kinderhulp binnenkwam in 2018 was hoger dan in 2017: de stijgende lijn lijkt zich door te zetten. Gemiddeld was het aantal aanvragen 1.229 per maand. Daarbij werd er voor de categorieën kamerinrichting, laptops, schoolreisjes, zwemles, vakantie en fietsen het meeste aangevraagd.

(aantal binnengekomen aanvragen per maand)

De aanvragen hebben we per thema geclusterd. Het gaat daarbij niet altijd om bijdragen in geld, maar ook om bijdragen in natura, zoals bijvoorbeeld een tweedehands fiets (opgeknapt door de ANWB in het kader van het

ANWB Kinderfietsenplan), een dagje uit naar een pretpark of een pakket voor jongeren die op zichzelf gaan wonen. Het betreft niet altijd *unieke kinderen*. Bijvoorbeeld; als voor één kind zowel kleding als zwemlessen wordt aangevraagd, wordt dit als twee kinderen geteld. Om toch enig inzicht te geven in verhoudingen en aantallen zal de term *aantal geholpen kinderen* worden gebruikt. In de tabel op de volgende pagina is af te lezen waarmee deze kinderen zijn geholpen.

Per thema zien de aantallen er als volgt uit:

Omschrijving	Aantal kinderen	Omschrijving	Aantal kinderen
Dagje uit	18.110	Cultuur	258
Schoolkamp, -reis, -werkweek	2.900	Bril/contactlenzen	217
Kamerinrichting	2.469	Speelgoed	206
Fiets	2.398	Onderwijsbegeleiding	194
Vakantiebijdrage	1.951	Zelfstandig wonen	183
Computer/laptop	1.325	Kleding hulpmiddelen	138
Sport	1.042	Reizen geboorteland	80
Kleding > 10 jaar	979	Naamswijziging	64
Kleding < 10 jaar	864	Scouting	43
Opleiding	858	DNA-onderzoek	21
Zwemles	828	Kampeermaterialen	12
Overige	752	Brusjesdag	10
		Totaal	35.902

Naast de kinderen waarvoor een aanvraag is ingediend, hebben we ook een aantal projecten die jaarlijks terugkeren.

Door middel van ons project Zomerpret hebben we 2.311 kinderen die niet op vakantie konden dit jaar, toch een leuke vakantie kunnen bezorgen met een pakket waar onder meer een dagje uit, een bioscoopbon en andere leuke spullen voor de vakantie in zaten.

Ook dit jaar is Actie Pepernoot weer geweest, met dit project hebben we 86.943 kinderen blij kunnen maken met een cadeautje van de Sint. Dit is mede mogelijk gemaakt dankzij de jaarlijkse bijdrage van de VriendenLoterij van € 1 miljoen.

Tenslotte konden we weer heel veel kinderen aan het lezen krijgen via de ruim 2.600 KinderzwerfboekStations van ons project Kinderzwerfboek.

Naast deze projecten hebben we weer heel veel spullen gehad van bedrijven en organisaties waarmee we duizenden kinderen blij hebben kunnen maken. De bijdragen die we kregen in natura variëren van speelgoed, kamerinrichting tot boeken.

In 2018 hebben we voor het laatst grote projecten van b.v. € 5.000 of hoger ondersteund. De aandacht ligt vanaf 2019 op individuele projecten en op eigen projecten zoals Kinderzwerfboek, Actie Zomerpret en Actie Pepernoot. Wel ondersteunen we diverse kindgerichte projecten door middel van de 50% regeling van de collecte.

Communicatie en voorlichting

Om zoveel mogelijk kinderen te kunnen helpen is bekendheid bij een breed publiek, zowel bij aanvragende organisaties als bij potentiële donateurs, van belang. Hoe duidelijker is wat Kinderhulp precies doet en voor wie, hoe makkelijker het is om onze plek te claimen binnen het armoedethema. Kinderhulp groeit. Niet alleen op het gebied van kennis en inzicht in de armoedeproblematiek, het speelveld en (de behoeften van) onze doelgroep, maar ook in naamsbekendheid en media-aanwezigheid. Door het regelmatig delen van onze kernboodschap en onze eigen communicatiekracht rondom projecten zoals Actie Zomerpret, zetten we Kinderhulp neer als dé landelijke organisatie voor kinderen in armoede.

In 2018 hebben we mooie impactvideo's gemaakt, waarin we ingaan op het thema armoede en wat voor impact dit heeft op het gezin. En in het bijzonder op het kind. Ook hebben we de videoserie 'Kinderhulp op pad' gelanceerd. Hier gaat een van onze kidsreporters met een cameraploeg de straat op, naar een event of actie die vanuit of voor Kinderhulp wordt georganiseerd of interviewt belangrijke mensen die aan Kinderhulp of een van onze projecten verbonden zijn.

Wat zeker ook heeft bijgedragen aan onze groei is het succes van de campagne rondom Actie Pepernoot. We hebben veel PR weten te genereren, ook bij landelijke media zoals de Telegraaf, de NOS en Lindanieuws. En wat bijgedragen heeft aan onze positionering is de lancering van het merk Sam& (voorheen Kansen voor alle Kinderen) en de activiteiten van Kinderzwerfboek. Dankzij Kinderzwerfboek is Kinderhulp op heel veel plekken fysiek zichtbaar en is er zelfs koninklijk bezoek geweest bij de opening van het 2500e KinderzwerfboekStation, in de persoon van Prinses Laurentien.

3. De organisatie en belanghebbenden

Organisatie

Kinderhulp heeft het CBF Erkend Goed Doel Kenmerk, is lid van GoedeDoelenNederland en van de Stichting Collecteplan (SCP). Kinderhulp kent een (1-hoofdige) Raad van Bestuur, een (5-hoofdige) Raad van Toezicht en een (2-hoofdige) Auditcommissie. Kinderhulp had in 2018 ruim 14 fte aan medewerkers, een aantal onbezoldigde adviseurs, zo'n 1.250 (vrijwillige-) plaatselijke organisatoren en ongeveer 16.000 (vrijwillige-)collectanten en ambassadeurs. Daarnaast heeft Kinderhulp een aantal trouwe leveranciers, voor bijvoorbeeld drukwerk, het versturen van mailingen, etc. Ook het project Kinderzwerfboek doen we tot grote tevredenheid met een aantal externe mensen. Al met al is Kinderhulp voor 2018 opnieuw een middelgrote organisatie met inkomsten ruim boven de € 10 miljoen.

Scheiding van toezichthouden en besturen

Kinderhulp wordt bestuurd door een Raad van Bestuur, te weten de directeur/bestuurder. Voor de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur/bestuurder is een reglement opgesteld. Het functioneren van de directeur/bestuurder wordt aan het einde van elk jaar geëvalueerd door de Raad van toezicht, i.c. de voorzitter daarvan. Daar Kinderhulp een eenhoofdige Raad van Bestuur heeft, is er ook een Financiële Auditcommissie, bestaande uit twee leden van de Raad van Toezicht. Deze commissie heeft ook een eigen reglement. De Raad van Toezicht heeft bij Kinderhulp de rol van toezichthouder. Daarnaast is er een remuneratiecommissie die gaat over de beloning emolumenten van de bestuurder.

De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht staan beschreven in een reglement Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat uit minimaal vijf personen, die worden gekozen voor een periode van drie jaar. Na deze periode kunnen de leden maximaal tweemaal voor eenzelfde periode worden herbenoemd. Kinderhulp probeert verschillende terreinen vertegenwoordigd te hebben in de Raad van Toezicht, te weten (jeugd-)zorg, marketing/fondsenwerving, media, financieel, juridisch en bedrijfskundig. De Raad van Toezicht benoemt zichzelf. Vaak is er een voordracht vanuit de Raad van Bestuur. Eenmaal per jaar evalueert de Raad van Toezicht haar eigen functioneren. De Raad van Toezicht en Raad van Bestuur vergaderen drie tot vier keer per jaar. Daarnaast zijn er veel bilaterale contacten tussen Raad van Bestuur en individuele leden van de Raad van Toezicht, afhankelijk van onderwerp en specialisme van het betreffende lid. Een verslag van de Raad van Toezicht, i.c. van de voorzitter is onderdeel van het jaarverslag.

De jaaragenda van de Raad van Toezicht kent een aantal vaste onderdelen, zoals de begroting, het jaarverslag, het strategische meerjarenplan, uitgewerkte jaarplannen en de collecte-evaluatie. De vergaderingen worden vooraf besproken door de directeur/bestuurder en de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Vrijwilligers

Kinderhulp kent tal van verschillende soorten vrijwilligers die op hun manier betrokken zijn bij de organisatie.

- Raad van Toezicht

Deze bestaat volledig uit vrijwilligers. Er staat geen vergoeding tegenover de vier bijeenkomsten en voorbereiding die de leden op zich nemen. De leden van de Raad van Toezicht (inclusief hun maatschappelijke functies) zijn per 31 december 2018:

De heer V. Deconinck	(Pedagoog/ Media-Communicatief Trainer/ Adviseur)
Mevrouw J.A.M.A. Venmans	(Voorzitter Raad van Bestuur CONRISQ Groep)
De heer J. van Baars	(Algemeen Directeur Hezelburcht BV)
De heer M.J.A. Hielkema	(Directeur/bestuurder Scalabor BV)
Mevrouw G. Wilmink	(Directeur/bestuurder Alzheimer Nederland)

Financiële Auditcommissie

Een deel van de Raad van Toezicht vormt de Auditcommissie. Per 31 december 2018 zijn dit:

De heer M.J.A. Hielkema
Dhr. J. van Baars

Remuneratiecommissie

Een deel van de Raad van Toezicht vormt de Remuneratiecommissie. Per 31 december 2018 zijn dit:

De heer M.J.A. Hielkema (Voorzitter)
Dhr. V. DeConinck (Lid)

- Adviseurs Raad van Bestuur

Er is een aantal vrijwillige adviseurs van het bestuur, afkomstig uit het bedrijfsleven, die een aantal keren per jaar het Bestuur adviseren. Dat is in een persoonlijke meeting met de bestuurder en soms iemand van de Raad van toezicht.

Daarnaast is er een aantal adviseurs ten behoeve van de aanvragen die bij Kinderhulp binnenkomen.

Kinderhulp kent een Adviescommissie die de aanvragen beoordeelt. Deze commissie bestaat uit: de coördinator aanvragen, een aantal externe adviseurs en de directeur/bestuurder. Voordat plannen in de Raad van Toezicht en management team worden besproken, zijn praktische implicaties en ingrediënten al besproken in werkoverleggen en overleg van de verschillende afdelingen zoals communicatie en collecte.

Bedrijven

De heer F.A. Keuning (Notaris en Estateplanner De Haan Law)
De heer B.J.J. Melssen (Senior Raadsheer strafrecht), tevens vertrouwenspersoon

Aanvragen

Mevrouw G.K.J. Leerling

Mevrouw S. Scholten (Senior Accountmanager HRM-opleiding bij Hogeschool Windesheim)

Mevrouw M. Vermeulen (Projectleider schuldhulpverlening en sociale kredietverstrekking)

Mevrouw M. Waltman (Stafmedewerker Pleegzorg Pactum)

Mevrouw A. Hoogland (Docent Saxion)

De heer S. van Dijk (Coördinator Leergeld)

- Ambassadeurs Nationaal Fonds Kinderhulp

'Baron Dragonder' alias Robert Jan Schinkel

Myrna Goossen (Presentatrice)

Gallyon van Vessem (Presentatrice)

Marjolijn Touw (Musicalactrice)

Rudolph van Veen (Kok)

- Vrijwilligers, betrokken bij de collecte (collectanten, plaatselijke contacten)

De collectanten (ongeveer 16.000) worden goed op de hoogte gehouden van de activiteiten van Kinderhulp middels de infokrant en de collectantenbrief. Zij kunnen direct terecht bij hun plaatselijk contact. Deze laatste groep (ongeveer 1.250) krijgt deze informatie ook. Daarnaast krijgen zij informatie via de mail en hebben zij regelmatig contact met de Landelijk Collecteorganisatoren. Zowel de collectanten als de plaatselijke contacten ontvangen een attentie voor hun inzet en een oorkonde - bij meerdere jaren activiteiten voor Kinderhulp. Soms worden deze vrijwilligers bij een event van Kinderhulp uitgenodigd.

- Vrijwilligers, betrokken bij projecten

Als Kinderhulp een event of een groter project heeft, zijn er soms mensen in het netwerk die zich om niet daarvoor inzetten. Dat kan ook via projecten bij bedrijven, waar medewerkers zich vrijwillig sterk maken voor Kinderhulp. Bijna altijd is er dan iemand direct van Kinderhulp bij betrokken, die fungeert als klankbord en aanspreekpunt. Een goed voorbeeld hiervan zijn de ambassadeurs (ongeveer 60) van Kinderzwerfboek.

Medewerkers

Naast alle vrijwilligers welke betrokken zijn bij Kinderhulp heeft de organisatie ook een aantal medewerkers in dienst. Per 31 december 2018 zijn dit:

- Kantoor Deventer

Astrid Huygen (Beleidsmedewerker)

Carina Buit (Relatiemanager Bestedingen)

Chantal van Gool (Hoofd Fondsenwerving)

Ellen van Dijk (Administratief Medewerker Bestedingen)

Erna Metz (Office Manager)

Esther Brunink (Fondsenwerver Particulieren)

Floor Fabi (Projectmedewerker Communicatie)

Francisca Fiets	(Financieel Administratief Medewerker)
Noëmi van Diemen de Jel	(Communicatiemedewerker Online)
Irene Boersma	(Coördinator Communicatie)
Jan Wezendonk	(Directeur/Bestuurder)
Jolande Visser	(Facilitair Medewerker)
Karin de Bruyn	(Senior Medewerker Collecte)
Kasper Keizer	(Hoofd Interne Organisatie)
Marion Reuvers	(Relatiemanager Bestedingen)
Petra Ebbink	(Administratief Medewerker Bestedingen)
Priscilla van Ravenhorst	(Administratief Medewerker Bestedingen)
Diane Wilde	(Landelijk Collecte-organisator)
Rinkse Meerdink	(Landelijk Collecte-organisator)

Belanghebbenden

Kinderhulp kent negen groepen belanghebbenden, te weten: vrijwilligers (onder meer collectanten, plaatselijke contacten), donateurs (inclusief deelnemers VriendenLoterij), sponsors, diverse maatschappelijke organisaties, leveranciers in brede betekenis, medewerkers, Raad van toezicht, adviseurs en ambassadeurs.

Voor elke groep kent Kinderhulp vormen van schriftelijke/digitale communicatie en/ of bijeenkomsten waarbij wederzijdse informatievoorziening, transparantie en tevredenheid hoog in het vaandel staan. Collectanten en donateurs worden uitgenodigd voor evenementen die zich voordoen. Plaatselijke contacten en wijkhoofden hebben toegang tot het intranet en ontvangen nieuwsbrieven, collectanten worden middels collectantenbrieven geïnformeerd. De donateurs en sponsors ontvangen brieven, projectverslagen en worden daarnaast via internet op de hoogte gehouden van de besteding van de middelen. Maatschappelijke instellingen die aanvragen bij Kinderhulp, ontvangen het infobulletin, communiceren direct met degene die de projectaanvragen coördineert en kunnen de Voorwaarden Projectbijdragen inzien op de website. Leveranciers worden soms uitgenodigd voor brainstormsessies en informatieoverdracht. Verder houdt Kinderhulp nadrukkelijk via de Social Media contact met haar achterban. Het aantal mensen dat Kinderhulp heeft geliked op Facebook, en het aantal volgers op Twitter vertoont nog steeds een stijgende lijn. De digitale nieuwsbrief die maandelijks verschijnt, wordt ook goed ontvangen.

4. De financiën

Onderstaand wordt in het kort een weergave gegeven van de jaarcijfers over 2018. In de (in het jaarverslag bijgevoegde) jaarrekening is een uitgebreide verslaglegging van de jaarcijfers opgenomen.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten komt in 2018 uit op € 1.096.720 positief. Voor 2018 was een negatief saldo van € 267.000 begroot. Het verschil is ontstaan doordat de opbrengsten ruim € 900.000 hoger zijn dan er was begroot voor 2018 (€ 13,1 miljoen t.o.v. € 12,2 miljoen). Daarbij zijn de totale lasten circa € 400.000 lager dan begroot (€ 12,0 miljoen t.o.v. € 12,4 miljoen begroot)

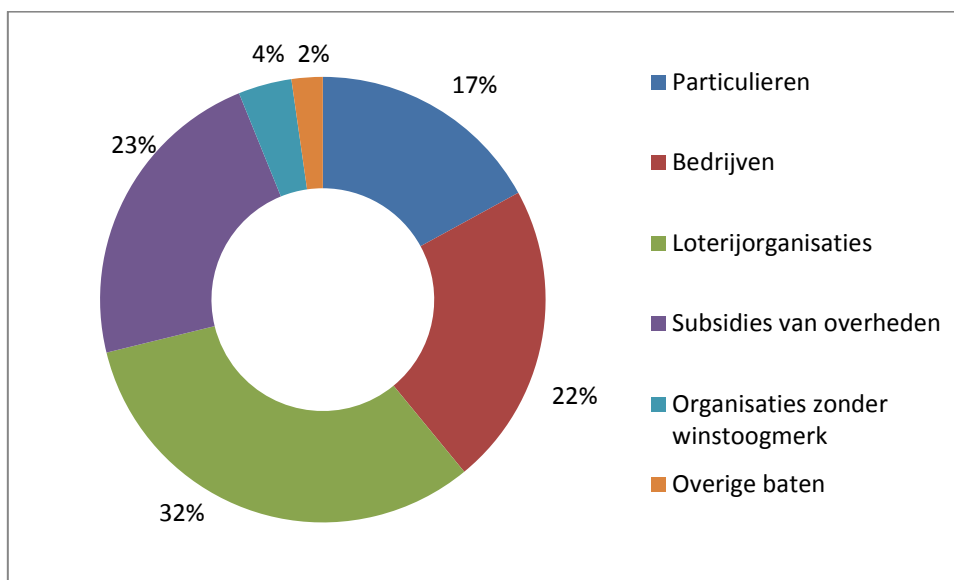
De besteding aan de doelstellingen zijn ongeveer gelijk aan de begroting (circa € 10,2 miljoen t.o.v. € 10,3 miljoen begroot). De wervingskosten zijn bijna € 300.000 lager dan begroot (circa € 1,4 miljoen t.o.v. € 1,7 miljoen begroot).

De kosten beheer en administratie zijn ongeveer gelijk aan de begroting (circa € 400.000).

Totale baten

De baten in 2018 zijn verkregen uit een zestal verschillende categorieën, namelijk particulieren, bedrijven, loterijorganisaties (VriendenLoterij), subsidies van overheden, organisaties zonder winstoogmerk (onder andere stichtingen, vermogensfondsen, scholen en kerken) en overige baten (Air Miles).

De totale inkomsten bedroegen over 2018 € 13 miljoen. Dit is bijna € 2,4 miljoen hoger dan in 2017. De procentuele verdeling van de inkomsten is weergegeven in de onderstaande grafiek:

Verdeling van de inkomsten 2018

De baten van particulieren worden op een aantal verschillende manieren geworven. Ten eerste heeft Kinderhulp een jaarlijkse collecteweek. De collecteopbrengst in 2018 (€ 896.809) is ongeveer gelijk aan voorgaand jaar (€ 899.640). Voor 2018 was een opbrengst begroot van € 1.000.000. Dit is het bedrag wat behaald moet worden om de collecte echt rendabel te laten zijn. Mede door het feit dat de opbrengst niet behaald is, is voor 2019 gekozen om de collecteorganisatie op een andere manier in te richten.

Naast de collecteweek ontvangen we het gehele jaar door giften en donaties middels direct marketing (direct mail, direct dialogue en telemarketing). Deze giften zijn in 2018 (€ 1.221.609) een stuk hoger dan in 2017 (€ 1.173.949). Ondanks dat in 2018 niet geïnvesteerd is in huis aan huis werving is de opbrengst toegenomen. Grootste oorzaak is dat door de verschillende acties er meer donateurs via de website hebben gedoneerd. Tenslotte heeft Kinderhulp weer een aantal nalatenschappen mogen ontvangen. In 2018 hebben we in totaal € 103.338 aan nalatenschappen ontvangen (in 2017: € 77.194).

De baten van bedrijven worden verkregen in geld of in natura (goederen of kortingen). In 2018 heeft Kinderhulp € 350.085 ontvangen aan geld ten opzichte van € 395.091 in 2017.

Naast het geld wat Kinderhulp heeft ontvangen, kreeg Kinderhulp ook nog goederen en kortingen (natura) met een totale waarde van € 2.529.999. (in 2017: € 1.112.641). Het grootste gedeelte van deze goederen betreffen nieuwe kinderboeken welke we hebben gekregen ten behoeve van het project Kinderzwerfboek.

De totale inkomsten van de VriendenLoterij (€ 4.202.477) zijn ongeveer gelijk aan voorgaand jaar (€ 4.259.160). In 2018 heeft Kinderhulp een bijdrage gekregen van € 250.000 ten behoeve van de actie Zomerpretpakketten waarmee mogelijk wordt gemaakt dat kinderen die opgroeien in armoede een leuke zomer tegemoet konden zien.

En tenslotte kregen we opnieuw het prachtige bedrag van € 1.000.000 voor het project Actie Pepernoot. Zo konden we met deze bijdrage ruim 50.000 kinderen een cadeautje geven van € 20 en daarmee voor deze groep pakjesavond mogelijk maken.

Beleggingen

Kinderhulp doet sinds 2009 niet meer aan beleggingen. Een (tijdelijk) overschot wordt weggezet op een bedrijfsspaarrekening van de Rabobank.

Besteed aan doelstellingen

Zoals in de inleiding te lezen is heeft Kinderhulp twee doelen, enerzijds het verlenen van (financiële) steun aan of ten behoeve van nul tot één-en-twintig-jarigen die te maken hebben met armoede, al dan niet in combinatie met jeugdhulp en anderzijds het creëren van bewustwording over armoedeproblematiek in Nederland, de impact hiervan op kinderen en jongeren én de rol die het Nationaal Fonds Kinderhulp daarin vervult.

In 2018 heeft Kinderhulp 85,4% van de totale kosten besteed aan de doelstellingen (in 2017: 83,4%). Het percentage voor 2018 was begroot op 83,5%. Hiermee is de begroting ruim behaald.

Er is dit jaar € 9.427.256 besteed aan hulpverlening en € 784.404 aan voorlichting.

In 2017 betrof dit nog respectievelijk € 8.760.629 en € 867.886. Dit betekent dat er en procentueel en absoluut meer geld wordt besteed aan de doelstellingen.

Kosten werving

Om te zorgen voor een, ook toekomstige, gezonde en structurele inkomstenstroom worden kosten gemaakt voor het werven van nieuwe donateurs/gelden. In 2018 is van de totale kosten 11,4% besteed aan wervingskosten (in 2017: 13,1%). Voor 2018 was 13,1% begroot.

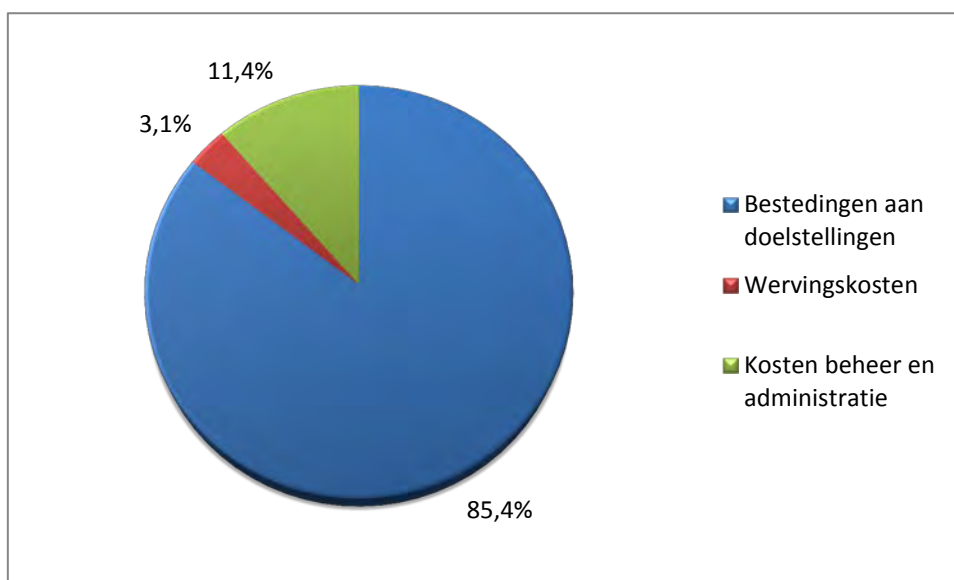
Het CBF schrijft daarnaast voor dat er maximaal 25% van alle inkomsten terug mag worden gestopt in werving. In 2018 bedragen de kosten voor werving 10,5% (in 2017 14,5%) ten opzichte van de totale inkomsten. Dit percentage blijft derhalve ruim onder de norm van het CBF.

Kosten beheer en administratie

Naast de bestedingen aan de doelstellingen van Kinderhulp en de kosten voor werving maakt Kinderhulp ook nog kosten voor beheer en administratie. Kinderhulp probeert deze kosten op ongeveer 3% van de totale kosten te houden. In 2018 bedraagt deze 3,1% (in 2017: 3,1%). Voor 2018 was 3,1% begroot.

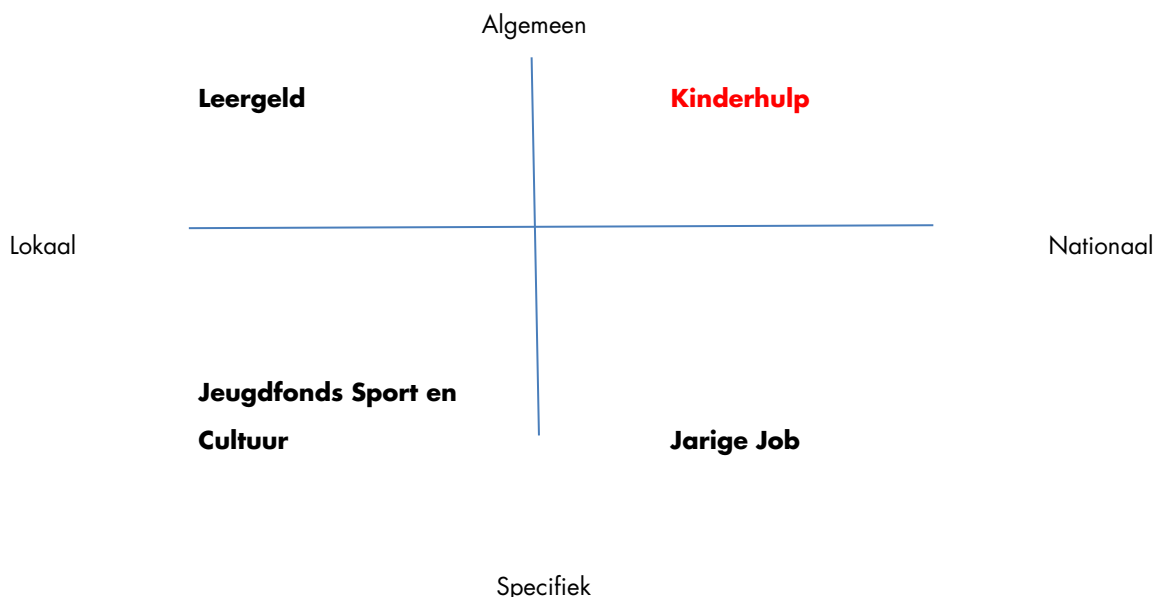
De kosten voor beheer en administratie liggen dus in lijn met de gestelde doelstelling.

De verdeling van de totale kosten ziet er als volgt uit:

5. De risico's en onzekerheden

Kinderhulp is het fonds dat er altijd en onvoorwaardelijk wil zijn voor kinderen in armoede. Binnen de fondsen die zich inzetten voor kinderen in armoede, samenwerkend onder SAM&, neemt Kinderhulp een unieke plek in. In een kwadrant ziet dat er als volgt uit:

De bestrijding van armoede onder kinderen wordt gezien als vooral een taak van de gemeenten, aangevuld door allerlei aanvullende initiatieven. Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur zijn lokaal georganiseerd en hebben 'van nature' een betere aansluiting met gemeenten. Voor Kinderhulp is dit nog een uitdaging en kan strategisch op termijn een risico vormen t.a.v. de rol van Kinderhulp in de bestrijding van de negatieve effecten van armoede voor kinderen. Voor Kinderhulp is de samenwerking met de andere fondsen belangrijk als antwoord op dit risico, alsmede trachten ook lokale aansluiting te krijgen en houden met lokale organisaties en gemeenten,.

Operationele activiteiten

Met een relatief klein team van mensen met specifieke functies en aandachtsterreinen, is er een zekere kwetsbaarheid bij uitval en/of ziekte. Kinderhulp zal niet alleen voor alle personeelsleden uitgebreide functiebeschrijvingen moeten hebben, maar deze ook aanvullen met specifieke taken en werkzaamheden, zodat bij ziekte of anderszins, deze taken goed duidelijk zijn en door anderen kunnen worden overgenomen. Verder zal Kinderhulp met het oog op het CBF Keur nadrukkelijk oog moeten blijven houden voor haar systematiek van verantwoording richting alle stakeholders, voor beveiliging van persoonsgegevens, voor kostenratio's en voor een goed omgaan met alle belanghebbenden.

Kinderhulp is klaar met uitgebreide functiebeschrijvingen voor haar medewerkers, waarbij is ingestoken op (gedeeltelijke) uitwisselbaarheid van medewerkers, alsmede een uitgebreid personeelshandboek waarin alle rechten en plichten van medewerkers staan beschreven. Als relatief kleine organisatie met specifieke functies, blijft er een kwetsbaarheid voor uitval van medewerkers door ziekte. Dit heeft (zij het deels gedekt door een

verzuimverzekering) financiële consequenties (verhoging premie, vervanging, inwerken, uren andere medewerkers). Kinderhulp heeft voldoende financiële middelen en reserves (waaronder een continuïteitsreserve) opgebouwd om eventuele financiële consequenties op te kunnen vangen.

Ten aanzien van de verantwoording richting stakeholders, privacy en kostenratio's: dit zijn voortdurende punten van aandacht. Niet alleen zal in de ICT-systemen voortdurend de mogelijkheid tot goede verantwoording en rapportage van belang zijn, daar speelt ook bewaken van privacy een belangrijke rol. Met betrekking tot de kostenratio's, is een voortdurend bewaken van de kosten een belangrijk item. Waar het goedkoper kan, moet het ook goedkoper, zonder dat dit ten koste gaat van fondsenwervende inkomsten en (noodzakelijke) inspanningen. Met betrekking tot collecte, alsmede tot andere fondsenwervende activiteiten is daar in 2018 nadrukkelijk naar gekeken en op geacteerd.

Financiële positie

Kinderhulp heeft een breed scala aan fondsenwervende activiteiten. Particuliere donateurs, bedrijven, nalatenschappen, AirMiles, natura, collecte, actieplatform, loterij en subsidies. Kinderhulp wil meer inkomsten uit 'eigen fondsenwerving' genereren, om minder afhankelijk te zijn van grote bijdragen van de VriendenLoterij en (voor 2017 e.v.) het Ministerie van SzW. De inkomsten uit de VriendenLoterij bestaan bij de gratie van een goedlopende loterij en hier is een aantal bedreigingen zichtbaar, zoals bijvoorbeeld het toestaan van Europese loterijen op de Nederlandse markt en het online meespelen/meedoen met loterijen.

Het risico van ophouden van de bijdrage van de VriendenLoterij is voorsnog beperkt. Het gaat erg goed met de VriendenLoterij. De inkomsten van de VriendenLoterij zijn in 2018 gestegen tot € 122,3 miljoen. Toch blijft er een 'externe' afhankelijkheid en dit is zeker punt van aandacht.

De subsidie van het ministerie van SzW loopt tot 2020. Er wordt nadrukkelijk politiek gelobbyd om de subsidie ook na 2020 voortgezet te krijgen voor de samenwerkende fondsen binnen SAM&. Dit is echter erg politiek afhankelijk en dus onzeker.

Financiële verslaggeving

Kinderhulp krijgt van een aantal grote sponsors substantiële bijdragen. Voor deze partijen is het van belang dat de financiële verantwoording die wordt gegeven, goed is. Dat kan alleen met een goed systeem van registratie van aanvragen en koppeling daarvan aan sponsors en donateurs die voor een specifiek thema een bijdrage hebben gedaan. Ook voor de toekomstige verantwoording richting het Ministerie, waar strakke regels van verantwoording gelden en uitgebreide rapportages aan de orde zijn, is dit goed en verantwoord registreren van aanvragen en donaties van belang.

De risico's zitten hier met name richting de subsidie van de overheid (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid). Als onvoldoende gelden uit de subsidie worden besteed, of de verantwoording is niet voldoende deugdelijk, kan (een deel van) de subsidie worden teruggevorderd. Het is zaak om in te zetten op het vergroten van het bereik van het aantal kinderen en dit zo goed mogelijk te monitoren. Daartoe zijn inmiddels de nodige acties ondernomen.

6. De verwachtingen voor 2019

Mede door het grote positieve resultaat van 2018 is voor 2019 een negatief resultaat begroot van € 503.500. Een deel van de inkomsten van afgelopen jaar zal het komende jaar worden besteed.

Daarnaast zal een deel van de opgebouwde reserve gebruikt worden in 2020. Dit is het jaar dat Kinderhulp haar 60-jarig jubileum heeft. In dit jaar wil Kinderhulp armoede en Kinderhulp nog meer op de kaart zetten en daarmee tegelijkertijd iets substantieel extra's voor de doelgroep te kunnen betekenen. De hoogte van de middelen die hieraan besteedt gaan worden wordt in 2019 bepaald, maar dit zal ten laste worden gebracht van de overige reserves.

In de jaarrekening is in de staat van baten en lasten en in de toelichting hierop de begroting voor 2019 opgenomen.

In hoofdlijnen verwachten we dat de inkomsten in 2019 ruim € 12.000.000 zullen bedragen. Dit is minder dan voorgaand jaar, mede omdat in 2018 weinig is geïnvesteerd in fondsenwervende activiteiten. Het percentage wat besteed zal worden aan de doelstellingen is begroot op 83,4%. Dat is ongeveer gelijk aan 2018. We verwachten dat de wervingskosten circa 13,4% bedragen ten opzichte van de totale kosten en de kosten beheer en administratie 3,2%.

Dank

Graag heel veel dank aan iedereen die heeft bijgedragen aan het geweldige resultaat van 2018: collectanten, plaatselijke organisatoren en wijkhoofden, donateurs en sponsors, zoals ASN Bank en Tricorp, leveranciers, de brancheorganisatie zoals CBF, GoedeDoelenNederland en SCP, de VriendenLoterij, bedrijven, vermogensfondsen, collega-fondsen i.h.b. de SAM&- fondsen Leergeld, Jarige Job en Jeugdfonds Sport en Cultuur, adviseurs, ambassadeurs, alle vrijwilligers van Kinderzwerfboek, onze vertrouwenspersoon, de Raad van Toezicht en alle medewerkers. Op naar een mooi en inspirerend 2019.

Jan Wezendonk

directeur/bestuurder

7. Woord van de voorzitter

Het verhaal uit de Griekse mythologie over het schip van Theseus. Het lichtte als een dia-plaatje, wat een ouderwets begrip inmiddels, op uit mijn geheugen toen ik nadacht over dit gebruikelijke stukje van de voorzitter van de RvT in ons jaarverslag.

Telkens als het schip in de haven terugkwam van een reis, werd er een plank vervangen. Na tien jaar waren alle planken vervangen. De filosofische vraag is uiteraard, is er sprake van een nieuw schip en zo ja, wanneer in dit proces was de overgang van oud naar nieuw. Of is het nog steeds het oorspronkelijke schip.

Nu mijn periode als voorzitter er bijna op zit, sta ik voor dezelfde vraag als ik 'kijk' naar ons prachtige fonds. Ons schip, waar in de afgelopen jaren ook telkens nieuwe planken zijn ingezet. Onze gehele organisatie is immers geprofessionaliseerd wat de fondsenwerving zelf betreft, de afhandeling van aanvragen, de financiële administratie en nog tal van punten. In feite is het dus nieuw schip geworden. Maar toch, als ik in Deventer ons 'hoofdkantoor' binnenkom, proef en ruik ik nog steeds dezelfde sfeer, dezelfde bevlogenheid om voor kinderen met wat voor problemen dan ook iets te betekenen. En is het dus ook hetzelfde schip gebleven.

Een zowel nieuw als oud en vertrouwd schip dus. Belangrijker is dat we een nieuwe koers hebben ingezet. We richten ons tegenwoordig vooral op de meer dan 300.000 kinderen die in ons rijke, welvarende land onder de armoedegrens leven. Samen met partners als het Jeugdfonds Sport en Cultuur, Jarige Job en Leergeld. We trachten nu vooral met relatief kleine (financiële) interventies acute problemen op te lossen. Maar uiteraard willen we graag (laten) onderzoeken of er interventies zijn die (nog) meer structurele verbeteringen realiseren, of beter gezegd, interventies waardoor kinderen een (nog) betere toekomst krijgen.

Om te weten welke interventies succesvol zijn, hebben we meer kennis nodig. Zo maar wat doen werkt in veel gevallen zelfs contraproductief. Dat heeft de geschiedenis van de ontwikkelingshulp, tegenwoordig ontwikkelingssamenwerking, ons wel geleerd. We transformeren ons dus ook tot een kennisorganisatie. Daarbij gaat het allereerst om zoveel mogelijk kennis op dit gebied bijeen te brengen en toegankelijk te maken, maar ook om nieuwe kennis te ontwikkelen. Zowel nieuwe, fundamentele kennis, alsook toegepaste kennis. Waarbij het essentieel is dat die twee kennisgebieden met elkaar verbonden zijn.

Ook willen we onderzoeken welk overheidsbeleid werkt. Om te voorkomen, dat elke nieuwe regeringsploeg die op landelijk en lokaal niveau aantreedt weer het wiel gaat uitvinden. Continuïteit van bewezen, succesvol beleid is uiterst belangrijk. Maar terwijl ik dit schrijf besef ik ook, dat ons Fonds een bescheiden opstelling past. Wij kunnen uiteraard slechts op beperkte schaal aan de hier geschetste ontwikkelingen bijdragen. Waarbij samenwerking met andere spelers een voorwaarde is.

Daarom hoop ik van ganser harte, dat ons project in Rotterdam, dat nu in de steigers staat, zal slagen. Het gaat om de benoeming van een bijzonder hoogleraar aan de Erasmus Universiteit, die als we de geschikte persoon hebben gevonden, ook als lector aan de Hogeschool Rotterdam verbonden zal worden. Een dubbelfunctie waarmee we fundamenteel en toegepast onderzoek en methodieontwikkeling in elkaar raderen. Daarnaast komen er, als alles volgens plan loopt, twee plaatsen voor onderzoekers beschikbaar. De Gemeente Rotterdam wordt in dit concept een belangrijke samenwerkingspartner. Niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk.

Ik gaf een paar alinea's eerder al aan, dat we ook klaar moeten blijven staan voor acute nood. Kinderen die onze steun nu nodig hebben, kunnen we niet laten wachten op wetenschappelijke publicaties. En natuurlijk is en blijft het belangrijk dat we doorgaan met gewoon evalueren van wat we nu doen. Al was het alleen al omdat we werken met geld, dat ons door anderen ter beschikking is gesteld.

Nog een keer het schip van Theseus. Op de brug, naast kapitein Jan Wezendonk en zijn bemanning ervaar elke keer weer ik dat we nog steeds op ons vertrouwde schip zeilen. Al zijn inmiddels alle planken vervangen.

Drs. Victor DeConinck

Jaarrekening

2018

(na resultaatbestemming)

€	7.621.029	€	6.829.157
---	-----------	---	-----------

		2018	2017
Kapitaal	12.6		
Stichtingskapitaal		€ 45	€ 45
Reserves	12.7		
Continuïteitsreserve		€ 3.164.000	€ 3.109.000
Bestemmingsreserves		€ 1.336.982	€ 1.176.340
Overige reserve		€ 1.971.381	€ 1.047.604
		€ 6.472.363	€ 5.332.944
Fondsen	12.8		
Bestemmingsfondsen		€ 43.966	€ 55.379
Kapitaal & Reserves en fondsen		€ 6.516.374	€ 5.388.368
Voorzieningen	12.9		
Onderhoud gebouw		€ 34.813	€ 33.540
Jubileumvoorziening		€ 5.384	€ 6.000
		€ 40.197	€ 39.540
Schulden op korte termijn	12.10		
Uitkeringsverplichtingen		€ 323.184	€ 613.862
Overige schulden		€ 741.275	€ 787.387
		€ 1.064.458	€ 1.401.250
		€ 7.621.029	€ 6.829.157

9. Staat van baten en lasten

		Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
Baten:					
Baten van particulieren	14.1	€ 2.228.756	€ 2.325.000	€ 2.150.783	€ 1.970.000
Baten van bedrijven	14.2	€ 2.880.085	€ 2.218.500	€ 1.507.732	€ 2.560.000
Baten van loterijorganisaties	14.3	€ 4.202.477	€ 4.350.000	€ 4.259.160	€ 4.390.000
Baten van subsidies van overheden	14.4	€ 2.967.091	€ 2.795.500	€ 2.334.490	€ 2.525.000
Baten van organisaties zonder winstoogmerk	14.5	€ 507.996	€ 350.000	€ 340.918	€ 570.000
Overige baten	14.6	€ 295.458	€ 108.000	€ 91.077	€ 200.000
Som der baten		€ 13.081.863	€ 12.147.000	€ 10.684.160	€ 12.215.000
Lasten:					
Besteed aan doelstellingen	14.7				
Hulpverlening		€ 9.427.256	€ 9.377.941	€ 8.760.629	€ 9.667.328
Voorlichting		€ 784.404	€ 980.678	€ 867.886	€ 927.094
		€ 10.211.660	€ 10.358.619	€ 9.628.515	€ 10.594.422
Wervingskosten	14.8	€ 1.367.098	€ 1.649.943	€ 1.545.290	€ 1.698.037
Kosten beheer en administratie	14.9	€ 376.321	€ 390.438	€ 369.379	€ 403.541
Som der lasten		€ 11.955.079	€ 12.399.000	€ 11.543.183	€ 12.696.000
Saldo voor financiële baten en lasten		€ 1.126.784	€ -252.000	€ -859.023	€ -481.000
Saldo financiële baten en lasten	14.19	€ -30.064	€ -15.000	€ -16.978	€ -22.500
Saldo van baten en lasten		€ 1.096.720	€ -267.000	€ -876.001	€ -503.500
		Rekening 2018		Rekening 2017	
Bestemming saldo van baten en lasten					
- Continuïteitsreserve		€ 55.000		€ 121.000	
- Bestemmingsreserves:					
Reserve financiering activa doelstelling		€ -54.152		€ -39.380	
Reserve financiering activa bedrijfsvoering		€ -14.812		€ -66.976	
Reserve kinderzwerfboek		€ 198.320		€ -618.807	
Overige reserve		€ 923.777		€ -209.828	
Bestemmingsfondsen		€ -11.413		€ -62.010	
Resultaat		€ 1.096.720		€ -876.001	
Kengetallen					
Bestedingen aan doelstellingen t.o.v. totale baten		78,1%	85,3%	90,1%	86,7%
Wervingskosten t.o.v. totale baten		10,5%	13,6%	14,5%	13,9%
Bestedingen aan doelstellingen t.o.v. totale lasten		85,4%	83,5%	83,4%	83,4%
Kosten beheer en administratie t.o.v. totale lasten		3,1%	3,1%	3,2%	3,2%
Wervingskosten t.o.v. totale kosten		11,4%	13,3%	13,4%	13,4%

10. Kasstroomoverzicht

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo van baten en lasten	€ 1.096.720	€ -876.001
<u>Aanpassingen voor:</u>		
- opbrengsten natura	€ -2.825.457	€ -1.203.718
- bestedingen natura	€ 2.536.296	€ 1.835.804
- afschrijvingen	€ 99.363	€ 96.116
- mutatie voorzieningen	€ 657	€ -5.182
	€ -189.142	€ 723.020
<u>Veranderingen in werkkapitaal:</u>		
- mutatie vorderingen	€ -96.346	€ 7.777
- mutatie voorraden	€ -274.205	€ 374.159
- mutatie voorraden natura	€ 289.162	€ -632.086
- mutatie kortlopende schulden	€ -336.788	€ 23.732
	€ -418.177	€ -226.418
	€ 489.401	€ -379.399
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
- investeringen vaste activa	€ -77.581	€ -24.838
- desinvesteringen vaste activa	€ 16.176	€ -
Kasstroom	€ 427.996	€ -404.237
Geldmiddelen per 1 januari	€ 2.681.601	€ 3.085.838
Geldmiddelen per 31 december	€ 3.109.597	€ 2.681.601
Kasstroom	€ 427.996	€ -404.237

11. Algemene toelichting waarderingsgrondslagen

Algemeen

Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp is statutair gevestigd in Deventer en is ingeschreven bij het Handelsregister Kamer van Koophandel onder nummer: 41080756.

Het adres van de stichting is Wismarstraat 7, 7418 BN Deventer.

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties" (2017) en de aanvullende vereisten van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). Voor zover niet anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen in euro's tegen nominale waarde. Daar waar in dit rapport gebruik wordt gemaakt van afgeronde getallen kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

De jaarrekening is opgemaakt op 11 juli 2019.

Begroting

Op de in de staat van baten en lasten opgenomen begroting is geen accountantscontrole toegepast.

De RJ 650.407 schrijft voor dat in het jaarverslag dan wel de toelichting op de staat van baten en lasten een analyse van de begroting en de werkelijke cijfers dient te worden opgenomen. Deze analyse zal worden opgenomen in het jaarverslag.

Fouttherstel

De jaarrekening over 2017 is vastgesteld op 13 juli 2018.

Na vaststelling is medio 2019 gebleken dat sprake is van een materiële omissie in de jaarrekening over 2017 vanwege een onjuiste opgave van een derde. De bestedingen (inzake het Project Actie Pepernoot) over het boekjaar zijn te hoog weergegeven en een daarmee samenhangende voorraad is onterecht niet verantwoord.

Het betreft een bedrag van € 283.260. Dit bedrag kan in de toekomst besteed worden aan de doelstellingen.

Daarom is in de vergelijkende cijfers (2017 cijfers) een correctie doorgevoerd van € 283.260 op de bestedingen aan de doelstelling en is een positie voorraad in consignatie bij een derde opgenomen ter hoogte van dit bedrag.

De volgende posten in de jaarrekening zijn als volgt gewijzigd:

	voor correctie	na correctie
Project Actie Pepernoot	€ 1.777.133	€ 1.493.873
Voorraad vouchers project Actie Pepernoot	€ 24.440	€ 307.700
Tenslotte is de overige reserve door de correctie toegenomen met € 283.260.		
Stand per 1 januari	€ 1.257.432	€ 1.257.432
Mutatie boekjaar	€ -493.088	€ -209.828
Stand per 31 december	€ 764.344	€ 1.047.604

Schattingen

Voor het opstellen van de jaarrekening is het nodig dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, passiva, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten van deze schattingen kunnen afwijken. Schattingen en de onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Als schattingen herzien worden nemen we dit op in de periode waarin dat gebeurt, en in toekomstige periode waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Immateriële vaste activa

De waardering vindt plaats tegen historische kostprijs, verminderd met de over deze historische kostprijs berekende rechtlijnige afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte gebruiksduur. De gehanteerde afschrijvingsduur bedraagt 5 jaar, het afschrijvingspercentage bedraagt 20%.

Materiële vaste activa

De waardering van het pand vindt plaats tegen actuele waarde. Eén keer per drie jaar vindt een taxatie van het bedrijfspand plaats door een onafhankelijke taxateur. Op basis van het taxatierapport zal worden bepaald of een herwaardering dient plaats te vinden.

Jaarlijks wordt op het pand afgeschreven. Deze afschrijving wordt verwerkt in de staat van baten en lasten. De herwaardering wordt rechtstreeks in de reserve financiering activa bedrijfsvoering verwerkt.

De waardering van de overige materiële vaste activa vindt plaats tegen historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

De afschrijvingsduur en afschrijvingspercentages zijn als volgt:

	Duur	Percentage
Terreinen	n.v.t	0,00%
Gebouw	30 jaar	3,33%
Verbouwingskosten	10 jaar	10%
Inrichtingskosten	10 jaar	10%
Kantoorinventaris	5 jaar	20%
Collectematerialen	5 jaar	20%

Voorraden

De voorraden worden per balansdatum gewaardeerd tegen nominale waarde. De ontvangen voorraden in natura worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, indien deze bepaalbaar is.

De Kinderzwerfboeken wordt als volgt gewaardeerd:

- Nieuwe kinderboeken van uitgeverijen en schrijvers, 100% van de winkelwaarde;
- Nieuwe kinderboeken verkregen uit spaaracties van bedrijven, 75% van de winkelwaarde;
- Tweedehands kinderboeken via inzamelacties, € 2,50 per stuk.

Vorderingen op korte termijn

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en wissels en cheques. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite – zij het eventueel met opoffering van rentebaten – ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden als financiële vaste activa geurubriceerd.

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve

Deze reserve is bij bestuursbesluit d.d. 1 december 1988 gevormd en gewijzigd op 31 december 2004. De reserve is ter dekking van risico's en kosten werkorganisatie op korte termijn. Deze reserve zal gebaseerd worden op de totale uitvoeringskosten zoals deze in de begroting voor het komende boekjaar zijn begroot. Dit bedrag valt binnen de aanbevelingen van de commissie Herkströter waarin deze reserve wordt bepaald op "maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie".

Bestemmingsreserves

Onder bestemmingsreserves is een deel van de reserves verantwoord, welke met goedkeuring van de Raad van Toezicht is afgezonderd voor een speciaal doel.

De bestemmingsreserves bestaan uit een reserve financiering activa doelstelling, een reserve financiering activa bedrijfsvoering en een reserve Kinderzwerfboek.

Bestemmingsfonds

Onder bestemmingsfonds zijn de middelen verantwoord waaraan een derde een bestemming heeft gegeven. In verband met de praktische uitvoerbaarheid is hierbij € 2.500 als minimum bedrag genomen waaraan door een derde een bestemming gegeven kan worden.

Voorzieningen

Onderhoud gebouw

De voorziening dient ter dekking van de te verwachten kosten van groot onderhoud aan het pand Wismarstraat 7 te Deventer. De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt conform onderhoudsplan opgebouwd en is gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Jubilea

De jubileavoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening is berekend op basis van nominale waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Schulden op korte termijn

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bij kortlopende schulden is dit meestal de nominale waarde.

Uitkeringsverplichtingen

Uitkeringsverplichtingen komen ten laste van het boekjaar waarin het besluit tot toekenning schriftelijk aan de subsidieontvanger is meegedeeld. De op balansdatum reeds toegekende bedragen, welke nog niet zijn uitgekeerd zijn verantwoord als kortlopende schuld. De uitkeringsverplichtingen vervallen, indien deze binnen een jaar na de toekenning niet worden geclaimd door de begunstigde tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

Algemeen

Baten, waaronder verkregen gelden, goederen en diensten, en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Baten in natura in de vorm van goederen of diensten worden tegen reële waarde verwerkt in de staat van baten en lasten.

Subsidiebaten

Subsidiebaten worden verwerkt zodra er een redelijke zekerheid is dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan en de subsidie of faciliteit daadwerkelijk zal worden verkregen.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord als baten in het boekjaar waarin deze worden verkregen. De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling.

Baten uit loterijen

Baten uit loterijen worden verantwoord voor het totaalbedrag van de inleg vermeerderd met de waarde van de om niet verkregen prijzen en verminderd met de waarde van de verstrekte prijzen.

Baten met een bestemming

Baten waarvoor een bestemming is aangewezen, worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden verwerkt in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en).

Rente

Rentebaten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Lasten

Algemeen

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeel

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De stichting neemt een verplichting op als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden om een ontslag- of transitievergoeding te betalen. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie neemt de stichting de kosten van een ontslag- of transitievergoeding op in een voorziening reorganisatiekosten.

Verstrekte giften

In rechte afdwingbare verplichtingen tot het doen van giften worden in de balans als schuld opgenomen en in de staat van baten en lasten als last verantwoord, ook als de verplichting is aangegaan voor meer dan een jaar.

Rente

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende schuld.

12. Toelichting op de balans

12.1 Immateriële vaste activa

		Software
<u>1 januari 2018</u>		
Aanschafwaarde	€	224.696
Cumulatieve afschrijvingen	€	-138.553
Boekwaarde	€	86.143
<u>Mutaties 2018</u>		
Investeringsen	€	13.964
Afschrijvingen	€	-30.586
Desinvesteringen aanschafwaarde	€	-
Desinvesteringen cum. afschrijvingen	€	-
Saldo mutaties	€	-16.622
<u>31 december 2018</u>		
Aanschafwaarde	€	238.660
Cumulatieve afschrijvingen	€	-169.139
Boekwaarde	€	69.521

Onder de immateriële vaste activa vallen de investeringen in de website en de investeringen met betrekking tot automatisering. In 2018 is voor € 13.964 geïnvesteerd in de aanschaf van een nieuw softwarepakket.

12.2 Materiële vaste activa

	Bedrijfsmiddelen	Direct beschikbaar voor de doelstelling	Totaal
<u>1 januari 2018</u>			
Aanschafwaarde	€ 1.281.454	€ 228.570	€ 1.510.024
Cumulatieve herwaarderingen	€ -32.358	€ -	€ -32.358
Cumulatieve afschrijvingen	€ -587.505	€ -189.353	€ -776.858
Boekwaarde	<u>€ 661.591</u>	<u>€ 39.217</u>	<u>€ 700.808</u>
<u>Mutaties 2018</u>			
Investerings	€ 53.029	€ 10.588	€ 63.617
Herwaarderingen	€ 31.286	€ -	€ 31.286
Afschrijvingen	€ -50.219	€ -18.561	€ -68.780
Desinvesteringen	€ -1.000	€ -21.176	€ -22.176
Desinvestering cum. afschrijving	€ -	€ 6.000	€ 6.000
Saldo mutaties	<u>€ 33.096</u>	<u>€ -23.149</u>	<u>€ 9.947</u>
<u>31 december 2018</u>			
Aanschafwaarde	€ 1.333.483	€ 217.982	€ 1.551.465
Cumulatieve herwaarderingen	€ -1.072	€ -	€ -1.072
Cumulatieve afschrijvingen	€ -637.724	€ -201.914	€ -839.638
Boekwaarde	<u>€ 694.687</u>	<u>€ 16.068</u>	<u>€ 710.755</u>

Onder het hoofd 'bedrijfsmiddelen' zijn de investeringen in het pand, de inrichting van het pand en de kantoorinventaris opgenomen. Onder het hoofd 'direct beschikbaar voor de doelstelling' zijn de collectematerialen opgenomen.

De actuele waarde per 31 december 2018 is vastgesteld op basis van de in begin 2017 uitgevoerde taxatie op het pand.

12.3 Voorraden

	2018	2017
Voorraad vouchers project Actie Pepernoot	€ 506.020	€ 307.700
Voorraad boeken project Kinderzwerfboek	€ 280.272	€ 341.438
Voorraad natura	€ 175.750	€ 7.696
Voorraad drukwerk, attenties en overige collectematerialen	€ 16.948	€ 47.951
Totaal voorraad	€ 978.990	€ 704.785

De voorraden betreffen voorraad die direct ter beschikking van de doelstelling staan.

In de voorraad Kinderzwerfboek is opgenomen de voorraad door derden gedoneerde boeken die ter beschikking staan van Nationaal Fonds Kinderhulp. De boeken liggen op voorraad in het magazijn in Beusichem.

De voorraad natura betreffen gedoneerde goederen die op voorraad zijn in ons pand aan de Wismarstraat 7 te Deventer.

12.4 Overige vorderingen en overlopende activa

	2018	2017
VriendenLoterij	€ 1.758.491	€ 1.778.347
Te ontvangen donaties	€ 273.994	€ 315.497
Te ontvangen subsidies	€ 217.000	€ 102.000
Te ontvangen airmiles (omgerekend naar euro's)	€ 216.723	€ 64.715
Nalatenschappen	€ 150.333	€ 312.849
Te ontvangen algemeen werkloosheidsfonds	€ 92.900	€ -
Vooruitbetaalde media inkoop	€ -	€ 33.190
Te ontvangen creditnota's	€ -	€ 5.469
Diversen	€ 42.726	€ 43.753
Totaal overige vorderingen en vooruitbetaalde bedragen	€ 2.752.167	€ 2.655.821

De vordering VriendenLoterij betreft de afdracht over het vierde kwartaal van 2018 en de bijdrage van €1.000.000 aan ons project Actie Pepernoot.

Per 31 december 2018 staat nog € 150.333 open aan nalatenschappen welke voor deze datum kenbaar zijn gemaakt. De vordering bestaat uit een zestal te ontvangen nalatenschappen.

De te ontvangen sponsorbijdragen betreffen donaties welke toegezegd zijn voor 2018, maar in 2019 zijn ontvangen.

De te ontvangen subsidie bestaat uit een subsidie van het ministerie Sociale zaken en Werkgelegenheid ten behoeven van de subsidie Kansen voor Alle Kinderen (ad € 217.000).

De te ontvangen Airmiles zijn door particulieren en bedrijven gedoneerde airmiles welke op balansdatum nog niet zijn verzilverd. De airmiles worden gewaardeerd voor € 0,01 per stuk.

Het te ontvangen bedrag van het algemeen werkloosheidsfonds heeft een looptijd langer dan één jaar.

De overige vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

12.5 Liquide middelen

	2018	2017
Rabobank	€ 2.413.124	€ 2.264.091
ASN Bank	€ 239.790	€ 44.197
ING bank	€ 456.252	€ 371.781
Paypal	€ 150	€ 512
Kas	€ 281	€ 1.019
Totaal liquide middelen	€ 3.109.597	€ 2.681.601

12.6 Kapitaal

Stichtingskapitaal

Stand per 31 december	€ 45	€ 45
-----------------------	------	------

Reserves en fondsen

12.7 Reserves

Continuïteitsreserve

	2018	2017
Stand per 1 januari	€ 3.109.000	€ 2.988.000
Ontrekking	€ -	€ -
Dotatie	€ 55.000	€ 121.000
Stand per 31 december	€ 3.164.000	€ 3.109.000

De continuïteitsreserve is gebaseerd op de verwachte kosten van de organisatie voor 2019.

De verwachte kosten van de organisatie bestaan uit:

- subsidies en bijdragen, afdrachten, aankopen en verwervingen, uitbesteed werk en publiciteit en communicatie uitgezonderd dat deel dat wordt toegerekend aan de doelstellingen;
- personeelskosten, huisvestingskosten, bureaunkosten inclusief het gedeelte dat aan de doelstellingen wordt toegerekend.

De continuïteitsreserve mag volgens de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen maximaal 1,5 maal de kosten van het huidige jaar van de organisatie bedragen. De continuïteitsreserve bedraagt 1,14 maal de jaarlijkse kosten van het huidige jaar van de organisatie en blijft derhalve ruim binnen het maximum van 1,5.

Bestemmingsreserves

	2018	2017
Reserve financiering activa doelstelling		
Stand per 1 januari	€ 87.168	€ 126.548
Ontrekking	€ -54.152	€ -39.380
Dotatie	€ -	€ -
Stand per 31 december	€ 33.016	€ 87.168
Reserve financiering activa bedrijfsvoering		
Stand per 1 januari	€ 747.734	€ 783.424
Ontrekking	€ -14.812	€ -66.976
Dotatie	€ -	€ -
Mutatie rechtstreekt in het vermogen	€ 31.286	€ 31.286
Stand per 31 december	€ 764.208	€ 747.734
Reserve Kinderzwerfboeken		
Stand per 1 januari	€ 341.438	€ 960.245
Ontrekking	€ 198.320	€ -618.807
Dotatie	€ -	€ -
Stand per 31 december	€ 539.758	€ 341.438
Totaal bestemmingsreserves per 31 december	€ 1.336.982	€ 1.176.340

De reserve financiering van de activa doelstelling is vastgelegd ten hoogte van de activa die wordt aangewend voor het realiseren van de doelstelling van de Nationaal Fonds Kinderhulp. Hierbij dient het uitsluitend te gaan om activa die direct en volledig worden aangewend voor de doelstelling van de Nationaal Fonds Kinderhulp.

De reserve voor de financiering van de activa bedrijfsvoering is eigen vermogen dat niet zonder meer kan worden besteed, omdat daarmee activa voor de bedrijfsvoering zijn gefinancierd.

De reserve kinderzwerfboeken is gevormd, omdat een deel van de middelen (voorraad Kinderzwerfboeken) een beperktere bestedingsmogelijkheid heeft. Deze middelen kunnen niet zonder meer besteed worden, maar zijn bestemd aan het project Kinderzwerfboek.

Overige reserve

	2018	2017
Stand per 1 januari	€ 1.047.604	€ 1.257.432
Mutatie boekjaar	€ 923.777	€ -209.828
Stand per 31 december	€ 1.971.381	€ 1.047.604

De stijging van de overige reserve is voornamelijk ontstaan doordat de opbrengsten in de laatste periode van 2018 erg zijn toegenomen en deze niet zijn besteed in 2018. Daarnaast vallen de wervings- en de voorlichtingskosten een stuk lager uit, omdat een aantal wervingsprogramma's in 2018 niet zijn gedaan.

De overige reserve zal voornamelijk worden gebruikt om de verwachte stijging in het aantal aanvragen de komende periode te kunnen opvangen. Voor 2019 is een negatief saldo van de baten en lasten begroot van € 503.500 wat ten laste zal komen van de overige reserve.

12.8 Bestemmingsfondsen

	1-jan-18	dotatie	onttrekking	Overige mutaties	31-dec-18
Noord Holland	€ -	€ 38.644	€ -64.760	€ 28.000	€ 1.884
PlonsFonds	€ 1.356	€ 13.418	€ -14.774	€ -	€ -
Kinderknelpuntenfonds	€ 1.456	€ 7.500	€ -8.956	€ -	€ -
Je-Kunt-Het-Fonds	€ 24.632	€ 10.000	€ -21.599	€ -	€ 13.033
Fonds Fietsen voor fietsen	€ 2.424	€ -	€ -2.424	€ -	€ -
Kinderzwerfboek	€ 1.363	€ 299.143	€ -300.506	€ -	€ -
Fietsen voor vluchtelingen	€ 4.148	€ 32.700	€ -33.729	€ -	€ 3.119
DomisFonds	€ 20.000	€ 30.000	€ -49.203	€ -	€ 797
C&A Foundation	€ -	€ 49.900	€ -24.767	€ -	€ 25.133
	€ 55.379				€ 43.966

De bestemmingsfondsen zijn donaties waarbij de donateur een specifieke bestemming aan de donatie heeft gegeven. De bestemming kan zijn een bepaalde regio (bijvoorbeeld Noord Holland), een speciaal project (bijvoorbeeld Kinderzwerfboek) of een bepaald thema (bijvoorbeeld fietsen).

In verband met de praktische uitvoerbaarheid is hierbij € 2.500 als minimum bedrag genomen waaraan door een derde een bestemming gegeven kan worden.

12.9 Voorzieningen

	2018	2017
Onderhoud gebouw		
Stand per 1 januari	€ 33.540	€ 37.722
Correctie beginbalans	€ -	€ -
Onttrekking	€ -1.715	€ -7.170
Dotatie	€ 2.988	€ 2.988
Stand per 31 december	€ 34.813	€ 33.540
Jubilea		
Stand per 1 januari	€ 6.000	€ 7.000
Onttrekking	€ -616	€ -1.524
Dotatie	€ -	€ 524
Stand per 31 december	€ 5.384	€ 6.000
Totaal voorzieningen	€ 40.197	€ 39.540

De voorziening groot onderhoud gebouw is gevormd om de onderhoudskosten aan het pand gelijkmatig over de jaren te verdelen. Jaarlijks wordt een vast bedrag aan de voorziening gedoteerd. Werkelijk gemaakte kosten gedurende het jaar worden in mindering gebracht op de voorziening.

De voorziening jubilea is in 2015 gevormd en heeft betrekking op in de toekomst uit te betalen jubileumuitkeringen bij 12,5, 30, 25 en 40 jaar dienstverband. Deze voorziening is opgenomen op basis van netto contante waarde met een kans berekening van het kunnen bereiken van deze jubilea.

12.10 Schulden op korte termijn

	2018	2017
Uitkeringsverplichtingen	€ 323.184	€ 613.862
Overige schulden		
Crediteuren	€ 335.010	€ 503.177
Vooruitontvangen bijdrage Vriendenloterij (Zomerpret)	€ 250.000	€ -
Belastingdienst	€ 60.946	€ 64.605
Vakantieverplichtingen	€ 54.575	€ 79.307
Vooruitontvangen subsidies	€ 10.706	€ 73.851
Diversen	€ 30.038	€ 66.447
Stand per 31 december	€ 741.275	€ 787.387

13. Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen regelingen

Toegezegde bedragen

- door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is voor de komende twee jaren een subsidie toegezegd van in totaal € 5.020.000 (€ 2.510.000 per jaar).
- door de Vriendenloterij is een bedrag van € 1.000.000 per jaar toegezegd voor Actie Pepernoot voor een periode tot en met 2020;
- door Mailtraffic Zwolle is een bedrag van € 10.000 per jaar toegezegd voor het Kinderknelpuntenfonds.
- door Tricorp B.V. is een bedrag van € 100.000 per jaar toegezegd tot en met 2020.

Middels schenkingsakten zijn de volgende donaties toegezegd voor de komende jaren:

< 1 jaar:	22.775
> 1 < 5 jaar:	56.893
> 5 jaar:	9.214
onbepaalde tijd:	1.720

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Operationele lease – kinderpulp als lessee

De Stichting kinderpulp heeft als lessee een operationele leasecontracten voor een tweetal auto's (algemeen directeur en algemeen gebruik) afgesloten. De nominale waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen van de auto van de algemeen directeur bedraagt € 954 per maand (de totale kosten voor 2018 bedroegen € 11.396). De looptijd van dit leasecontract per balansdatum is 2 jaar.

De nominale waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen van de auto voor algemeen gebruik bedraagt € 662 per maand (de totale kosten voor 2018 bedroegen € 7.944). De looptijd van dit leasecontract per balansdatum is <1 jaar.

Ultimo 2018 bestaat er een leaseverplichting voor kopieer- en scanapparatuur. De nominale waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen van deze kopieer- en scanapparatuur bedraagt € 631 per drie maanden. De looptijd van dit leasecontract per balansdatum is 5 jaar.

De niet in de balans opgenomen verplichtingen zijn als volgt verdeeld:

< 1 jaar:	17.282
> 1 < 5 jaar:	21.544
> 5 jaar:	-
onbepaalde tijd:	-

14. Toelichting op de staat van baten en lasten

Specificatie van de baten

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.1 Baten van particulieren				
Collecte	€ 896.809	€ 1.000.000	€ 899.640	€ 650.000
Nalatenschappen	€ 110.338	€ 200.000	€ 77.194	€ 100.000
Donaties en giften	€ 1.221.609	€ 1.125.000	€ 1.173.949	€ 1.200.000
Overige baten van particulieren	€ -	€ -	€ -	€ 20.000
	<u>€ 2.228.756</u>	<u>€ 2.325.000</u>	<u>€ 2.150.783</u>	<u>€ 1.970.000</u>

Toelichting collecte

De collecteopbrengst is in 2018 nagenoeg gelijk gebleven aan de opbrengst van 2017. Het bedrag ligt ook fors onder de begroting van € 1.000.000 voor 2018.

Het aantal collectanten dat in 2018 heeft gelopen is 15.935 t.o.v. 16.714 in 2017 (= 4% minder). Dit wordt gecompenseerd door een stijging van 4% van de opbrengst per collectant.

In 2018 is in 357 gemeenten gecollecteerd, dit betreft 94 % van alle gemeenten.

Toelichting nalatenschappen

De opbrengsten uit nalatenschappen zijn met gestegen van € 77.194 in 2017 naar 110.338 in 2018. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt, omdat Kinderhulp in 2018 een aantal grote nalatenschappen heeft ontvangen.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.2 Baten van bedrijven				
Bijdragen in geld	€ 350.085	€ 500.000	€ 395.091	€ 400.000
Bijdragen in natura (direct tbv doelstellingen)	€ 2.529.999	€ 1.718.500	€ 1.112.641	€ 2.160.000
	<u>€ 2.880.085</u>	<u>€ 2.218.500</u>	<u>€ 1.507.732</u>	<u>€ 2.560.000</u>

Toelichting bijdrage in natura

De bijdragen in natura bestaan in 2018 voor het grootste gedeelte uit de donaties van boeken voor ons project Kinderzwerfboek, de totale waarde van de gedoneerde boeken bedraagt in 2018 € 1.350.000 (in 2017 was dit circa € 600.000)

De overige bijdragen bestaan voornamelijk uit circa € 400.000 aan spullen voor het project Zomerpretpakket, circa € 315.000 aan kaartjes voor een dagje uit en ongeveer € 180.000 aan kortingen op sinterklaascadeautjes voor onze Actie Pepernoot.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.3 Baten van loterijorganisaties				
Vriendenloterij geoormerkt	€ 2.952.477	€ 3.100.000	€ 2.952.374	€ 3.000.000
Vriendenloterij Actie Pepernoot	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Vriendenloterij extra trekking	€ 250.000	€ 250.000	€ 306.786	€ 390.000
	<u>€ 4.202.477</u>	<u>€ 4.350.000</u>	<u>€ 4.259.160</u>	<u>€ 4.390.000</u>

Toelichting vriendenloterij

De baten van de Vriendenloterij zijn in 2018 ongeveer gelijk gebleven t.o.v. voorgaand jaar. De opbrengsten van de Vriendenloterij bestaan uit drie segmenten. Het grootste deel van de inkomsten komt uit door de Vriendenloterij geoormerkte loten waarbij specifiek wordt meegespeeld voor Nationaal Fonds Kinderhulp.

Daarnaast ontvangen wij jaarlijks € 1.000.000 van de Vriendenloterij ten behoeve van Actie Pepernoot.

Tenslotte hebben we in 2018 een extra bijdrage ontvangen voor de jaren 2018 en 2019 ten behoeve van het project Zomerpretpakketten.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.4 Baten van subsidies van overheden				
Ministerie van SZW (structureel)	€ 2.500.000	€ 2.500.000	€ 2.010.000	€ 2.500.000
Ministerie van SZW (incidenteel)	€ 299.143	€ 267.500	€ 97.013	€ -
Provincie Noord Holland (structureel)	€ 38.644	€ 28.000	€ 89.356	€ -
Gemeente (incidenteel)	€ 129.304	€ -	€ 138.121	€ 25.000
	<u>€ 2.967.091</u>	<u>€ 2.795.500</u>	<u>€ 2.334.490</u>	<u>€ 2.525.000</u>

Toelichting subsidies

In 2018 hebben wij € 2.967.091 ontvangen van overheidsinstanties.

Dit bestaat grotendeels uit een subsidie van € 2.510.000 van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten behoeve van Kansen voor Alle Kinderen.

Het overige deel van de subsidie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bestaat uit subsidie ten behoeve van het project Kinderzwerfboek (ad € 299.143).

Daarnaast hebben we in 2018 een bedrag van € 38.644 ontvangen ten behoeve van de hulp aan kinderen in de provincie Noord Holland en € 129.304 van de Gemeentes Emmen en Overbetuwe ten behoeve van hulp aan kinderen in deze gemeenten.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.5 Baten van organisaties zonder winstoogmerk				
Stichtingen en (vermogens)fondsen	€ 467.471	€ 300.000	€ 308.942	€ 500.000
Serviceclubs	€ 6.218	€ 25.000	€ 3.165	€ 35.000
Scholen/kerken	€ 34.307	€ 25.000	€ 28.812	€ 35.000
	<u>€ 507.996</u>	<u>€ 350.000</u>	<u>€ 340.918</u>	<u>€ 570.000</u>

14.6 Overige baten

Airmiles	€ 295.458	€ 108.000	€ 91.077	€ 200.000
	<u>€ 295.458</u>	<u>€ 108.000</u>	<u>€ 91.077</u>	<u>€ 200.000</u>
Totale baten	<u>€ 13.081.863</u>	<u>€ 12.147.000</u>	<u>€ 10.684.160</u>	<u>€ 12.215.000</u>

Kostenverdeelstaat

14.7 Besteed aan doelstellingen				Totaal				Totaal	
	Hulp- verlening	Voor- lichting	14.8 Wervings- kosten	14.9 Beheer en administratie	Totaal t/m 31-12-2018	Totaal Begroting 2018	Totaal 2017	Totaal Begroting 2019	
14.10 Bestedingen	8.964.918	-	-	-	8.964.918	8.910.000	8.310.064	9.195.000	
14.11 Uitbesteed werk - acties derden	-	-	586.489	-	586.489	750.000	673.200	750.000	
14.12 Uitbesteed werk	-	(5.879)	(5.879)	-	(11.758)	175.000	302.699	165.000	
14.13 personeel- en rayonkosten	316.527	465.100	224.799	285.520	1.291.946	1.329.000	1.236.378	1.272.000	
14.14 huisvestingskosten	56.600	18.867	18.867	23.583	117.916	124.000	113.444	138.000	
14.15 bureaukosten	89.212	89.868	83.308	65.597	327.984	329.000	357.193	349.000	
14.16 voorlichtingskosten	-	216.448	216.448	-	432.896	585.000	297.375	505.000	
14.17 bestuurskosten	-	-	-	1.621	1.621	2.000	1.435	2.000	
14.18 directe kosten eigen fondsenwerv.	-	-	243.067	-	243.067	195.000	251.397	320.000	
	9.427.256	784.404	1.367.098	376.321	11.955.079	12.399.000	11.543.183	12.696.000	

Specificatie lasten en uitvoeringskosten

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.10 Bestedingen				
Bijdrage individuele aanvragen	€ 4.469.009	€ 4.650.000	€ 4.376.753	€ 4.800.000
Project Kinderzwerfboek	€ 1.997.859	€ 1.750.000	€ 1.692.613	€ 1.500.000
Project Actie Pepernoot	€ 1.493.873	€ 1.500.000	€ 1.349.444	€ 1.600.000
Project SuperSpetters	€ -	€ -	€ 317.226	€ -
Project Zomerpret	€ 600.934	€ 460.000	€ 93.745	€ 1.000.000
Overige projecten	€ 208.388	€ 300.000	€ 246.033	€ 110.000
Collecte aandelen	€ 159.856	€ 200.000	€ 203.260	€ 150.000
Overige bestedingen	€ 35.000	€ 50.000	€ 30.990	€ 35.000
	<u>€ 8.964.918</u>	<u>€ 8.910.000</u>	<u>€ 8.310.064</u>	<u>€ 9.195.000</u>

Toelichting

In 2018 heeft Nationaal Fonds Kinderhulp € 4.469.009 besteed aan directe (financiële) steun ten behoeve van individuele 0 tot 21-jarigen die te maken hebben met armoede. Dit is een stijging van 2% ten opzichte van 2017.

Naast de directe individuele steun heeft Nationaal Fonds Kinderhulp een aantal grote projecten; Kinderzwerfboek, Actie Pepernoot, project Zomerpret.

Het project Kinderzwerfboek heeft het doel om kinderen te stimuleren om thuis en in de vrije tijd boeken te lezen. Nationaal Fonds Kinderhulp wil alle kinderen de mogelijkheid bieden om leuke boeken mee naar huis te nemen en te lezen, om deze vervolgens te laten zwerven zodat andere kinderen hetzelfde boek ook kunnen lezen.

Het project Actie Pepernoot heeft het doel om ruim 80.000 kinderen die te maken hebben met armoede een leuke Sinterklaasavond te bezorgen.

Met het project Zomerpret hebben we in 2018 ruim 2.000 kinderen een rugzak kunnen geven voor met leuke dingen voor de zomer.

Naast de bovenstaande projecten heeft Nationaal Fonds Kinderhulp in 2018 € 208.388 besteed aan overige projecten ten behoeve van kinderen die te maken hebben met armoede en is in 2018 € 159.856 uit de collecte-opbrengst besteed aan projecten van jeugd- of jongerenorganisaties.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.11 Uitbesteed werk - acties derden				
Kosten werving vriendenloterij	<u>€ 586.489</u>	<u>€ 750.000</u>	<u>€ 673.200</u>	<u>€ 750.000</u>
14.12 Uitbesteed werk				
Voorlichtingskosten (door to door)	€ (16.201)	€ 65.000	€ 205.523	€ -
Voorlichtingskosten (mailingen)	€ 4.444	€ 110.000	€ 97.176	€ 15.000
Voorlichtingskosten (overig)	€ -	€ -		€ 150.000
	<u>€ (11.758)</u>	<u>€ 175.000</u>	<u>€ 302.699</u>	<u>€ 165.000</u>

Toelichting

De voorlichtingskosten via "door to door" en via mailingen bestaan enerzijds (50%) uit het creëren van bewustwording over armoedeproblematiek in Nederland, de impact hiervan op kinderen en jongeren én de rol die Nationaal Fonds Kinderhulp daarin vervult en anderzijds (50%) het werven van opbrengsten. De kosten worden middels de kostenverdeelstaat toebedeeld aan de verschillende kostencategoriën.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.13 Personeel- en rayonkosten				
salarissen	€ 953.881	€ 960.000	€ 917.734	€ 935.000
sociale lasten	€ 153.348	€ 155.000	€ 144.140	€ 140.000
pensioenpremies	€ 83.668	€ 97.000	€ 81.818	€ 95.000
auto-/reis- en verblijfkosten	€ 50.632	€ 60.000	€ 51.128	€ 50.000
Jubileumvoorziening	€ (617)	€ 2.000	€ 524	€ 2.000
overige personeelskosten	€ 51.034	€ 55.000	€ 41.034	€ 50.000
	<u>€ 1.291.946</u>	<u>€ 1.329.000</u>	<u>€ 1.236.378</u>	<u>€ 1.272.000</u>

Toelichting

Nationaal Fonds Kinderhulp volgt met betrekking tot de salariering de CAO Jeugdzorg. De functies worden ingeschaald conform de functiematrix van deze CAO. Het aantal personeelsleden per einde 2018 bedroeg 21. De gemiddelde bezetting bedroeg 18,3 fte.

Bezoldiging directie

	Rekening 2018	Rekening 2017
Naam	J.W.A. Wezendonk	J.W.A. Wezendonk
Functie	Directeur/ Bestuurder	Directeur/ Bestuurder
Dienstverband		
Aard	onbepaald	onbepaald
Uren per week	36	36
Part-time percentage	100%	100%
Periode	1/1-31/12	1/1-31/12
Bezoldiging		
Bruto loon	€ 99.383	€ 99.383
Vakantiegeld	€ 7.951	€ 7.951
Eindejaarsuitkering	€ 8.908	€ 8.905
Totaal jaarinkomen	<u>€ 116.242</u>	<u>€ 116.239</u>
SV lasten	€ 10.747	€ 9.811
Pensioenlasten	€ 12.019	€ 11.734
Onkostenvergoedingen	€ 1.800	€ 1.800
Totaal bezoldiging	<u>€ 140.808</u>	<u>€ 139.584</u>

De directeur heeft daarnaast de beschikking over een lease-auto, welke enkel zakelijk wordt gebruikt.

Toelichting

De Raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt jaarlijks vastgesteld.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Nationaal Fonds Kinderhulp de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen Nederland en de Code Wijffels (zie www.goededoelennederland.nl). De Adviesregeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Nationaal Fonds Kinderhulp vond plaats door de Raad van toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 460 punten met een maximaal jaarinkomen (fulltime dienstverband) van € 131.373. De voor de toetsing aan Goede Doelen Nederland maxima relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg in 2018 € 116.242. Deze beloning bleef binnen Goede Doelen Nederland maxima.

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.14 Huisvestingskosten				
Afschrijvingslasten	€ 80.803	€ 85.000	€ 80.026	€ 90.000
Onderhoud installaties	€ 6.559	€ 10.000	€ 5.339	€ 15.000
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ 2.988	€ 3.000	€ 2.988	€ 3.000
Energiekosten	€ 10.147	€ 12.000	€ 9.989	€ 15.000
Schoonmaak en beveiliging	€ 11.715	€ 10.000	€ 10.410	€ 10.000
Assurantie en OZB	€ 5.704	€ 4.000	€ 4.691	€ 5.000
	<u>€ 117.916</u>	<u>€ 124.000</u>	<u>€ 113.444</u>	<u>€ 138.000</u>
14.15 Bureaunkosten				
Accountantskosten	€ 76.065	€ 45.000	€ 47.335	€ 60.000
Administratiekosten	€ 57.383	€ 75.000	€ 61.258	€ 60.000
Abonnementen en contributies	€ 50.211	€ 46.000	€ 52.508	€ 45.000
Onderhoud kantoorinv. en apparatuur	€ 48.249	€ 50.000	€ 69.804	€ 50.000
Verzekeringen	€ 33.547	€ 42.000	€ 43.533	€ 42.000
Porti en vrachtkosten	€ 25.752	€ 21.000	€ 19.413	€ 35.000
Advieskosten	€ 12.279	€ 15.000	€ 31.078	€ 15.000
Telefoonkosten/ internet	€ 10.472	€ 9.000	€ 14.080	€ 15.000
Kantoorbenodigdheden	€ 6.130	€ 10.000	€ 2.759	€ 10.000
Kopieerkosten	€ 3.150	€ 4.000	€ 4.220	€ 5.000
Drukwerk kantoor	€ 2.472	€ 5.000	€ 10.792	€ 5.000
Catering	€ 1.045	€ 2.000	€ 727	€ 2.000
Overige bureaunkosten	€ 1.230	€ 5.000	€ (314)	€ 5.000
	<u>€ 327.984</u>	<u>€ 329.000</u>	<u>€ 357.193</u>	<u>€ 349.000</u>
14.16 Voorlichtingskosten				
Media	€ 339.081	€ 410.000	€ 128.941	€ 375.000
Collectanten	€ 31.700	€ 110.000	€ 124.709	€ 75.000
Divers	€ 31.611	€ 40.000	€ 27.785	€ 30.000
Drukwerk	€ 30.504	€ 25.000	€ 15.939	€ 25.000
	<u>€ 432.896</u>	<u>€ 585.000</u>	<u>€ 297.375</u>	<u>€ 505.000</u>

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.17 Bestuurskosten	€ 1.621	€ 2.000	€ 1.435	€ 2.000

Bezoldiging RvT

De Raad van Toezicht (RvT) van Kinderhulp is onbezoldigd. Zij kunnen wel een beroep doen op een onkostenvergoeding, bijvoorbeeld waar het gaat om reiskosten die zijn gemaakt uit hoofde van hun lidmaatschap van de RvT.

De onkostenvergoeding in 2018 voor de heer V. DeConinck bedroeg € 694 (2017: € 576).

De onkostenvergoeding in 2018 voor mevrouw C.P.M. Wilderom bedroeg € 27 (2017: € 39).

De onkostenvergoeding in 2018 voor mevrouw G. Wilmink bedroeg € 36 (2017: € 64).

De onkostenvergoeding in 2018 voor de heer J.A. van Baars bedroeg € 300 (2017: € 0).

De onkostenvergoeding in 2018 voor de heer M. Hielkema bedroeg € 46 (2017: € 0).

De onkostenvergoeding in 2018 voor mevrouw J.A.M.A. Venmans bedroeg € 0 (2017: € 0).

	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017	Begroting 2019
14.18 Directe kosten eigen fondsenwerving				
Mailingkosten	€ 132.743	€ 122.000	€ 118.659	€ 130.000
Kosten eventmanagement	€ 37.208	€ -	€ -	€ 100.000
Attenties collectanten	€ 25.816	€ 22.000	€ 38.545	€ 5.000
Collectematerialen	€ 25.085	€ 30.000	€ 31.364	€ 20.000
Afschrijving collectebussen	€ 18.560	€ 19.000	€ 16.090	€ 18.000
Kosten telemarketing	€ 1.847	€ -	€ 44.920	€ 45.000
Overige directe collectekosten	€ 1.808	€ 2.000	€ 1.820	€ 2.000
	€ 243.067	€ 195.000	€ 251.397	€ 320.000
Totale lasten	€ 11.955.079	€ 12.399.000	€ 11.543.183	€ 12.696.000

14.19 Financiële baten en lasten

Financiële baten	€ 1.377	€ 10.000	€ 2.827	€ 2.500
Financiële lasten	€ -31.441	€ -25.000	€ -19.805	€ -25.000
	€ -30.064	€ -15.000	€ -16.978	€ -22.500

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de raad van toezicht van Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp te Deventer gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nationaal Fonds Kinderhulp zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het directieverslag;
- ▶ het verslag van de raad van toezicht;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, in overeenstemming met RJ 650 Fondsenwervende Organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 11 juli 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J. Schuurkamp-Spijkerboer RA